

PREDILEC

OKTOBER 1981 — ŠT. 20

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITIJA

LETO XXII

VARČEVALNI UKREPI V NAŠI PROIZVODNJI

Zaostrena gospodarska situacija nalaga nam vsem, da vložimo čim več naporov za omilitev tega stanja. Da se bomo lažje vključili v akcijo za izboljšanje položaja, smo pri tem opredelili naše konkretne naloge. Strnili smo jih v tri skupine:

- boljše izkoriščanje surovin in zmanjšanje odpadkov;
- boljše izkoriščanje strojnih zmogljivosti;
- boljše izkoriščanje delovnega časa.

Strojne zmogljivosti bomo najbolje izkoristili, če bomo poskrbeli, da bodo obratovali vsi deli stroja. Vsako vreteno, ki ni napeljeno, pa naj bo to na flajerju, predilnem ali sukalnem stroju, troši drago energijo, prisoten je delavec, ni pa pričakovane proizvodnje. O izkoriščanju delovnega časa smo že večkrat govorili, posebno o zapuščanju delovnega mesta in predčasnem odhodu z delovnega mesta, predno pride naslednja delavka oz. delavec. Tako ravnanje ima za posledico manjšo proizvodnjo, večjo količino odpadkov in v velikih primerih možnost okvare stroja, kar povzroči zastoje zaradi popravila in nabavo dragih, največkrat uvoženih rezervnih delov. Posebno nevarno je, da zaradi neprisotnosti delavca pride do navitja na dele stroja in zaradi tega do loma stroja ali celo do zanetja požara, ki povzroči veliko materialno škodo.

Racionalno izkoriščanje surovin in zmanjšanje odpadkov na najmanjšo možno mero naj bo glavna naloga vseh, ki so zaposleni v proizvodnji. Naj naštejemo samo nekaj tipičnih primerov kjer je mogoče boljše izkoriščati surovine.

Čistilnica: stroji naj bodo nastavljeni tako, da bomo izločali samo neuporabne odpadke.

Mikalnica: količina štripsa naj se zmanjša na minimum predvsem naj se količinsko izenači na vseh strojih. Ker štrips vsebuje še 25–30 % dobrih vlaken je njegova količina zelo važna. Nastavijo naj se rešetke tako, da bo čim manj odpadkov.

Raztezalke: prekomerno navijanje v lonce povzroča odstranjevanje dela pramenov

med odpadke. Splošno teh pramen vse preveč damo v čistilnico odpadkov. Med odpadki je veliko pramen pri katerih odstopa številka, ki je nastala zaradi malomarnosti ali neprisotnosti delavca na raztezalki.

Flajerji: nepridrževanje dogovora o formatih — debelina navitka povzroča nepotrebno odvijanje flajerskega stenja, ki gre med odpadke. Enako se odvijajo polni navitki, ki so slabo naviti ali podsuti zaradi slabe nastavitve flajerja.

Predilnica: čim več materiala iz flajerskih navitkov predelati v prejo in minimalno na stroju za odvijanje predpreje. Večjo pozornost posvetiti navijanju preje na kops posebno pri nastavku in vrhu kopsa. Pri teh napakah izgubimo material in vloženo delo, ker je odvita preja neuporabna za nadaljnjo predelavo.

Sukalnica: Previti čim več preje, ki se sicer trga (trena), ker s tem največ prihranimo. Vsak kilogram preje, ki ga bomo previli, namesto da ga zrežemo, predstavlja čisti prihranek na materialu in vložnem delu.

Če že v procesu proizvodnje nastajajo določene količine odpadkov poskrbimo, da bodo ti sortirani po kвалitetah in barvah. Le take odpadke je mogoče ponovno predelati in s tem zmanjšati uvoz.

Nujno je, da v sedanjih situaciji varčujemo tudi s pomožnimi materiali. Čim več moramo popraviti in uporabiti vrnjenih zabojev, uporabljati vrnjene polivinil vrečke za zavijanje preje, pravilno uporabljati trakove za vezanje kartonov, lepilni trak, žičnike in papir.

Čuvati vse vrste cevki, ker jih uvažamo, domače se pa težko dobijo.

Od te razprave pričakujem tudi rezultate, ki bodo omogočili lažjo pot skozi težko gospodarsko situacijo.

N. S.

1. NOVEMBER –

DAN MRTVIH

Kot vsa prejšnja leta na ta dan, smo se tudi letos spomnili na svoje in na junake padle v NOB.

Šli smo na grobove, nosili cvetje, prižigali svečke in v tišini rahlega vetra obujali spomine. Njihova dela so zopet oživila in pred nami se je razgrinjala njihova preteklost, ki nam je dala boljšo sedanjost.

I. ŽIČKAR

Po plenumu centralnega komiteja ZKJ

TAKO NE BO ŠLO VEČ NAPREJ

Člani centralnega komiteja ZKJ so konec septembra preudarili aktualna družbena in idejno-politična vprašanja ekonomske situacije v Jugoslaviji.

Samo po sebi to ne bi vzbujalo posebne pozornosti saj je najvišji partijski organ o tem večkrat razpravljaj. Omenimo le 15. sejo, kjer so bile sprejete povsem konkretne naloge zveze komunistov o izvajanju politike ekonomske stabilizacije. Toda, kljub temu, da je od takrat minilo že skoraj leto dni, se stanje do danes še ni bistveno spremenilo. Prav zato so se tokrat člani centralnega komiteja vrnili, k dosedaj ne tako pogosti praksi, analiziranju izvajanja lastnih stališč.

Splošna ocena je, da sklepi 15. plenuma niso dali niti približno pričakovane rezultate. Če bi šlo po starem, bi centralni komite tudi tokrat verjetno le ugotavljal neuresničene sklepe. Toda, zavedajoč se resnosti mednarodne in notranje ekonomske situacije, se je odločil sprejeti program operativnih nalog, ki na najkonkretnjši način opredeljuje naloge vseh organizacij, organov, in tudi članov ZK posamezno pri izvajanju politike ekonomske stabilizacije. Tudi stališče, da ne smemo dovoliti organiziranja tako številnih domačih in mednarodnih športnih in drugih tekmovanj, ki požirajo ogromna materialna sredstva, ni bilo za centralni komite nepomembno.

RAZSIPNIŠTVO

Pogosto se neodgovorno obnašamo do družbenih sredstev. V mislih imam družbena sredstva za reprezentanco, bankete, za številna potovanja znotraj in zunaj Jugoslavije, na različne mednarodne in domače prireditve, tekmovanja, seminarje, simpozije, ki jih plačujemo iz družbenih fondov. Delovni ljudje se upravičeno sprašujejo kako je to mogoče, kako je to dovoljeno in podobno. Menim, da moramo temu napraviti konec in v tej muki angažirati vse samoupravne in družbene organe in naš celoten samoupravni mehanizem. Vsak naj sebe upraša v tem smislu, o svojem obnašanju. Vse oblike porabe družbenih sredstev morajo biti pod kontrolo delavcev in samoupravnih organov. Tisti komunisti, ki ne prednačijo v tem, tisti, ki niso vzgled skromnosti, varčevanja in racionalne uporabe družbenih sredstev, ne opravljajo dolžnosti, katere imajo, v tem trenutku kot komunisti.

Dobroslav Čulafić
na 21. seji CK ZKJ,
BG, 30. 9. 1981

Prevladovalo je prepričanje, da v današnji situaciji ni nepomembnih vprašanj, da se lahko na vsakem koraku varčuje, pa naj bodo to dnevnice ali investicije.

Če je bila slabost na dosedanjih zasedanjih centralnega komiteja to, da na njih ni bilo dialogov, nasprotovanj in izmenjave mnenj, potem je bilo zadnje zasedanje prav nasprotno. Precej udeležencev je v razpravi odkrito kritiziralo zvezni izvršni svet, ker ne uporablja dovolj svoje, z ustavo določene, pravice in dolžnosti. Ne da se več sprejeti opravičevanje, češ, da se posamezne republike in pokrajine niso mogle dogovoriti. V takšnih primerih se ve, kakšna pooblastila ima zvezni izvršni svet.

Te spremembe ne pomenijo korenite spremembe pri delu centralnega komiteja, gotovo pa napovedujejo drugačno metodo in stil dela.

Napačno bi bilo razumeti, da so potekale kritike na relaciji zveza komunistov in drugi. Nasprotno, največ kritike je bilo izrečeno v sami zvezi komunistov, koristolovstvu, nedelavnosti, verbalnemu podpiranju sprejete politike, forumskega delu in podobnim pojavom, ki so se precej razmahnili med komunisti. Posebno je bilo izpostavljeno vprašanje odgovornosti ali bolje rečeno, neodgovornosti. Geslo, ki je bilo zadnje čase pogosto — vsi smo odgovorni, nima več realne podlage. Končno je treba odkrito povedati kdo je kriv za zgrešeno investicijo, za neopravičeno povečanje cen, za preveliko porabo itd.

Ni dvoma, največja odgovornost in največja obveznost pri izvajanju politike ekonomske stabilizacije nosi zveza komunistov, skupno z vsemi drugimi sociali-

stičnimi silami. Minil je čas dobro socialistično usmerjenih ljudi, je rečeno. V tem trenutku so partiji potrebni borci, ljudje, ki bodo prvačili v akciji in vlagali vse sile za reševanje konkretnih nalog. Da bi zveza komunistov to dosegla, mora povečati razlikovanje v lastnih vrstah. Danes pravimo, da je dobro, če so vrata za zvezo komunistov široko odprta. To drži, vendar bi morala biti prav tako na široko odprta za izhod, za vse tiste, ki se drugače obnašajo, kot je to v tem trenutku nujno potrebno.

Brez tega ne bo rezultatov, zato ker na ta način zveza komunistov ne bo uspela mobilizirati delovne ljudi in delavski razred pri ustvarjanju teh strateških ekonomskih in družbenih vprašanj.

Tanjug
D. Majstorović

ZA KOGA JE INFLACIJA UGODNA

Najtežje je spremeniti družbene odnose na določenem področju družbene reprodukcije (obnove), ki so privedli do takšnega stanja in prevladati nastale navade in obnašanja, ki so se leta in leta oblikovala v pogojih inflacije in nestabilnosti. Mnogi so se inflaciji prilagodili, ker je ugodna za njih, saj lahko na njeni podlagi še naprej predpisujejo odločitve v imenu združenega dela, da s tem rešujejo lastne probleme, pri tem jih pa ne skrbi dosti njeno uničevalno delovanje. Nekateri z davki in prispevki, drugi s cenami, vsi pa preko ogromnega zadolževanja, za katero nam je vsem popolnoma jasno, da nima realnega kritja, zadovoljuje svoje potrebe in ambicije na račun skupnih interesov in ustvarjanja sprejetih ciljev.

Povsem jasno je, da se današnja gibanja ne morejo spremeniti brez žrtv in večjega odrekanja, ki se v veliki meri nanašajo tudi na delavski razred in vse delovne ljudi. To je cena naše neefikasnosti.

Zveza komunistov in sindikat morata to odkrito izpostaviti. Končno, v nobeni družbi se reševanje tako zapletenih ekonomskih problemov ne more odvijati brez žrtv delavskega razreda, toda, da bo naš delavec pripravljen na odrekanje, se ne morejo drugi deli družbe in oblike investicijske, splošne in skupne potrošnje obnašati, kot da se nič ne dogaja.

Rade Galeb — 21. seja CK ZK

CK ZK JUGOSLAVIJE 12. kongres junija 1982

Centralni komite ZKJ je odločil, da bo 12. kongres ZKJ junija prihodnje leto v Beogradu. Predlog dnevnega reda in natančen datum kongresa bo potrjen najkasneje tri mesece prej, kot je predvideno v statutu ZKJ.

Člani centralnega komiteja so sprejeli tudi odločitev o ključu, kriterijih in načinu izbire delegatov za ta najvišji zbor jugoslovanskih komunistov. Tako je določeno, da bo izbran po en delegat na 2000 članov ZK.

Poleg teh delegatov, bodo izbrani še določeni delegati kot predvideva statut ZKJ, enako število delegatov iz republik (po 60), iz avtonomnih pokrajin (po 40) in iz organizacije ZKJ v JLA — (30). Delegati bodo izbrani na kongresih ZK v republikah, konferencah ZK avtonomnih pokrajin in konferenci ZKJ v JLA.

Tako naj bi bilo na 12. kongresu ZKJ okoli 1774 udeležencev s statusom delegata — to je: 1570 delegatov, 165 članov CK ZKJ, 24 članov komisije za statutarna vprašanja ZK Jugoslavije in 15 članov nadzorne komisije ZKJ.

TANJUG

Poslovno poročilo za 3. tromesečje

PROIZVODNJA za obdobje
od I - IX 1981

Opis	Obdobje od 1-11			Indeks	
	1980	Plan 1981	1981	1-IX 1981 1-IX 1980	1-IX 1981 Plan
PREDILNICA					
Mikana preja	4.526	4.750	4.999	111	105
Česana preja	322	500	503	156	101
SKUPAJ	4.848	5.250	5.502	114	105
Ø Nm	32,0	33,7	30,1		
ASORTIMAN - količina					
Mikana bombaž. preja	2.373	2.273	2.503	106	110
Česana bomb. preja	322	500	503	156	101
Mikana stanična preja	39	-	69	177	
Mikana sint. preja	2.114	2.477	2.426	115	98
SKUPAJ	4.848	5.250	5.502	114	105
ASORTIMAN - struktura					
Mikana bomb. preja	49	43	46		
Česana bomb. preja	6	10	9		
Mikana stanična preja	1	-	1		
Mikana sint. preja	44	47	44		
SKUPAJ	100	100	100		
SUKALNICA					
Sukana preja	1.799	1.932	1.811	101	94
Ø Nm	34,1	35,1	33,1		
PREVIJALNICA					
Previta preja	4.028	4.724	4.518	112	96
Enojna preja previta	2.279	2.832	2.774	122	98
Sukana preja previta	1.749	1.892	1.744	100	92
Ø Nm	32,9	32,7	30,7		
Efektna sukalnica	200	298	245	123	82

V vseh proizvodnih oddelkih je količinski obseg proizvodnje večji od lanskoletnega v istem obdobju. Znatno pa se je povečala proizvodnja enojne preje, kjer je plan presežen za 5 %, na kar je vplivala nizka povprečna številka preje. Proizvodni programi pa niso doseženi v sukalnici, v previjalnici, niti v efektni sukalnici. Vzrokov je več. Izpad plana v sukalnici je posledica spremenjenih naročil v primerjavi s planiranimi. Preja se je morala sukatati z večjim številom navojev kot je bilo planirano, zaradi tega se je efektivna produkcija zmanjšala. Na izpad plana so vplivali tudi subjektivni vzroki, katere bo treba v bodoče odpraviti.

V efektni sukalnici je porast proizvodnje za 23 % v odnosu na lansko leto in smo kljub temu za 22 % pod planom. Glavni vzrok je v spremenjeni številki efektne preje. Ko smo planirali, smo predvidevali predelavo nižjih števk, zahtev tržišča pa so bile drugačne in temu smo prilagodili proizvodnjo efektne sukalnice.

Produktivnost se je močno povečala v vseh proizvodnih oddelkih. Najvišji porast je dosežen v predilnici, za 21 %, sukalnici za 10 %, v previjalni-

ci za 4 % in v efektni sukalnici za 17 %. Visok porast produktivnosti v predilnici rezultira iz investicijskih naložb, da se z manjšim številom delavcev dosega boljše rezultate.

Izkoriščanje delovnega časa je bilo boljše kot lani v istem obdobju. Razpoložljiv delovni čas je bil v letošnjem obdobju koriščen z 78,3 %, v lanskem obdobju pa s 76,4 %. Izgubljene ure so se zmanjšale in predstavljajo 21,7 % vseh ur (lani 23,6 %). Največ izgubljenih ur odpade na bolezenske izostanke (43,6 %), redne in izredne dopuste (42,6 %) na praznike pa odpade 12,9 %. Neplačani izostanki so se znižali od 1,4 na 0,6 %.

Osební dohodki. Za osebne dohodke smo namenili v devetmesečnem obdobju 131.908.000 din ali za 42 % več kot v lanskoletnem obdobju. Glede na povečanje dohodka, ki je večji za 66 % in na račun izvoza, ki je udeležen v celotnem prihodu s 13 %, lahko namenimo za osebne dohodke iz čistega dohodka po družbenem dogovoru o razporejanju dohodka za leto 1981 42 % več sredstev kot smo jih namenili v lanskem obdobju. Iz tega je razvidno, da smo v tem obdobju izkoristili skrajno možnost izplačila osebnih dohodkov po družbenem dogovoru.

Število zaposlenih v delovni organizaciji, na podlagi stanja na koncu vsakega meseca, se je zmanjšalo za 7 %. Na koncu septembra letos je bilo v delovnem razmerju 1.033 delavcev, lani v istem času pa 1.095 delavcev.

Izvoz se je v letošnjem letu nekoliko povečal. V devetih mesecih smo izvozili za 2.733.000 US dolarjev preje in odpadkov. To je za 22 % več v odnosu na lansko obdobje in celo za 12 % več kot smo za to obdobje načrtovali. V izvoz nas sili pomanjkanje deviznih sredstev za nabavo surovin. V ta namen se tudi povezujemo z našimi odjemalci za skupni izvoz, s čimer dosežemo to, da je čimveč vloženega dela v izvoznem oddelku. Celotni direktni izvoz je bil usmerjen na konvertibilno področje.

Uvoz se je povečal za 8 %. Uvozili smo za 9.432.000 US dolarjev surovin. Od tega zne-

ska odpade na konvertibilno področje 5.433.000 dolarjev, ostalo pa na klirinško področje. Uvoz smo pokrili z izvozom s 50 %, torej nekoliko bolj kot smo načrtovali s planom, kjer smo predvidevali, da bomo pokrili z izvozom uvoz le z 42 %.

Ker smo vezani na uvoz surovine skoraj v celoti, si moramo zagotoviti devizna sredstva v velikem obsegu. V ta namen se povezujemo z našimi odjemalci in na osnovi sklenjenih samoupravnih sporazumov združujemo devizna sredstva za nakup surovin. Do konca septembra so kupci združili 976.000 US dolarjev, kar je veliko manj kot bi morali po sporazumih. Glede na sprejete obveze bi morali združiti 2.972.000 US dolarjev. Odstopili pa so nam na ta račun tudi nekaj surovin, tako da se šteje, da so združili 41 % dogovorjenih obveznosti.

POSLOVNI REZULTAT

	1980/IX	plan/IX	plan/IX	Indeks	
				1981 1980	1981 plan
CELOTNI PRIHODEK	474.584	706.132	807.412	170	114
porabljena sredstva	322.322	509.339	554.334	172	109
od teh amortizacija	27.110	35.171	34.439	127	98
DOHODEK	152.262	196.793	253.078	166	129
obveznosti iz dohodka	34.795	45.521	67.920	195	149
ČISTI DOHODEK(DELITEV)	117.467	151.272	185.157	158	122
- za osebne dohodke	92.872	116.297	131.908	142	114
- za skupno porabo	5.812	11.628	11.628	200	100
- regres za let.dopust	2.700	3.197	3.197	118	100
- ostalo	3.112	7.422	7.422	239	100
- krajevne skupnosti in kmetijska skup.	-	1.009	1.009	-	100
- za stanovanj. namene	4.511	6.195	6.919	153	112
- za lastne potrebe	2.455	3.626	4.043	165	112
- združena sredstva	2.056	2.569	2.876	140	112
- za poslovni sklad	10.353	13.370	28.375	274	212
- za rezervni sklad	3.919	3.782	6.327	162	162

Obrazložitev poslovnega uspeha:

Celotni prihodek delovne organizacije se je povečal za 70 % v primerjavi z lanskim letom in je za 14 % večji od planiranega. Od plana je večji zaradi večje proizvodnje, izdelave bolj donosnih vrst preje in delno tudi zaradi povišanja cen.

Porabljena sredstva so naraščala hitreje kot celotni prihodek zaradi številnih podražitev surovin in pomožnega materiala. V lanskem letu je stal n. pr. kg bombaža 39.— din, letos pa smo trošili bombaž, ki je bil za 82 % dražji.

Slično je pri staničnem in sintetičnem vlaknu. Stroški porabljenega vlakna bi bili še večji, če ne bi trošili večjih količin lanskoletnih zalog na začetku leta. Podražili so se tudi zabojni deli in kartoni, za 119 %. Danes n. pr. stanejo za-

bojni deli za en zaboj že 760,00 dinarjev. Električna energija se je podražila za 78 % in znaša v devetih mesecih ta strošek že 23 milijonov din.

Kljub temu, da smo poslovali v težkih pogojih glede oskrbe surovin in visokih podražitev, smo dosegli dober poslovni rezultat.

S predlagano delitvijo čistega dohodka zagotavljamo sredstva za načrtovano skupno porabo že za leto 1982. Osební dohodke smo že razporedili nad planiranimi (za 14 % več), vendar v višini, da ne kršimo družbenega dogovora. Ostanek čistega dohodka pa razporejamo v poslovni sklad po načelih resolucije in družbenega dogovora, da narašča akumulacija delovne organizacije hitreje kot osebna in skupna poraba.

Andrej Kralj

Zapletena devizna situacija vpliva na uvoz surovin

Na sestanku izvršilnega odbora je glavni direktor Jože Mirtič seznanil člane o težavah z oskrbo deviznih sredstev, in s tem z nabavo surovin. Dejal je, da je največ problemov zaradi negativne devizne bilance, ki ogroža stabilnost države. Zaradi tega je bilo po hitrem postopku sprejetih nekaj ukrepov s področja uvoza in deviznega poslovanja, ki niso prizadejali le tiste, ki niso izvažali, ampak tudi tiste, ki so si prizadevali za povečanje izvoza.

SR Slovenija je imela v primerjavi z drugimi republikami zelo velike izvozne obveznosti, ki jih tudi ni v celoti uresničevala, zato so sedaj tudi manjše možnosti za uvoz reprodukcijskega materiala. Preostanek deviznih sredstev do konca leta ustreza višini dosedanje enomesečne porabe, zato je možen le najnujnejši uvoz, ki ga odobrava posebej za to imenovana koordinacija pri SIS-EOT. Izdan je bil tudi sklep, da se vsi sklepi pri Narodni banki stornirajo in gredo v ponovno prijavo, izdana pa je tudi prepoved carinjenja.

Z zadnjim ukrepom je bila prizadeta tudi predilnica Litija in zato ne moremo prevzeti 600 ton bombaža, ki čaka na carini. Prav tako ne moremo poravnati obveznosti za rezervne dele in montažo. Tekstilna industrija si prizadeva, da bi ji za fizični izvoz priznavali tudi uslužnostne posle, saj je vključno s temi, realizirala svoje izvozne obveznosti. Prav tako si prizadeva, da bi se ji po 68. členu zakona priznavale pravice na uvoz.

Če želimo zagotoviti lastno poslovanje moramo še intenzivneje izterjevati devizna sredstva na osnovi podpisanih samoupravnih sporazumov. Ne moremo biti obzirni do kupcev, ki ne izvažajo. Dosedanji prilivi po sklenjenih samoupravnih sporazumih za devizno soudeležbo so slabi. Slovenskim kupcem smo poslali (do 30. 9. 1981) obremenitve v višini skoraj 2 milijona US dolarjev, prejeli smo pa le nekaj nad 600 tisoč US dolarjev. Poleg teh, nam dolgujejo še kupci iz drugih republik.

Na sestanku s predstavniki tekstilnih tovarn iz Slovenije, ki je bil v naši tovarni, smo obravnavali težko ekonomsko situacijo v kateri se je znašla tudi tekstilna industrija.

Na sestanku predstavnikov tekstilnih tovarn, naših kupcev iz Slovenije, udeležili so se ga predstavniki: Tosame Domžale, Induplati Jarše, Svilanita Kamnik, Dekorativne iz Ljubljane, Tekstila iz Ljubljane, Tekstilne tovarne Medvode, Tekstilane iz Kočevja, Zvezde iz Kranja, Beti iz Metlike, Tekstilne tovarne Okroglica in Pazinka iz Pazina, ki je bil sklican na pobudo naše tovarne, smo jasno povedali, da ne morejo planirati proizvodnje na osnovi naših dobav, če ne bodo združevali deviz. Moramo se pa zavedati, da to pomeni za marsikatero tekstilno tovarno tudi ustavitev proizvodnje.

Položaj naše tovarne je hkrati tudi položaj kupcev. Sami smo prisiljeni povečevati izvoz in s tem skrbeti za devize, zaradi tega pa bomo prisiljeni nekje popolnoma, nekje pa postopno ustaviti dobave preje, tistim pač, ki se ne bodo držali dogovorov. Za sedaj le Svilanit in Tosama devizno pokrivata dobave preje.

Po daljšem, odkritem uvodu glavnega direktorja Jožeta Mirtiča so

predstavniki tekstilnih tovarn, udeleženci sestanka, povedali svoje možnosti za devizno pokrivanje, kot predvideva sporazum. Iz razgovora je bilo razvidno, da bodo, nekateri prej, drugi kasneje, vsi pa do konca leta poravnali svoje obveznosti. Zavedajo se, da je naše ravnanje v tem trenutku edino možno in morali bodo sodelovati, če si želijo zagotoviti dobavo in s tem nemoteno proizvodnjo.

Na sestanku izvršilnega odbora so še ugotovili, da se moramo intenzivno vključi-

ti v direktni izvoz, predvsem tja, kjer so devizni učinki boljši, t.j. predvsem sintetične preje. Na tak način bomo imeli tudi boljše možnosti za terminske nakupe deviz.

Težave z oskrbo deviznih sredstev niso le trenutne, nadaljevale se bodo še bolj zaostreno v prihodnje. V naslednjih letih moramo posvetiti tej problematiki vso pozornost. Obravnavati jo moramo kot prioriteto področje tudi na sestankih družbenopolitičnih organizacij in z njo seznanjati delavce, posebno zato, ker lahko zaradi tega pride do motenj v naši proizvodnji in poslovanju.

M. M.

KAKO BOMO VOLILI?

Bliža se 13. november, dan volitev novih samoupravnih organov. Vsake volitve, oziroma udeležba na volitvah, so tudi nekakšno merilo zavesti volilcev, pripadnosti delavcev kolektivu, odgovornosti. Zato pričakujemo, da se bo volitev udeležila pretežna večina delavcev, tudi tisti, ki bodo ta dan iz kakršnihkoli vzrokov doma, le, če jih bolezen ne bo obdržala v postelji.

Volili bomo na štirih voliščih

Delavci iz predpredilnice v laboratoriju predpredilnice;

iz predilnice v garderobi predilnice I;

iz sukalnice v garderobi sukalnice;

vsi ostali v sejni sobi nad bivšo stročnarno.

Volišča bodo odprta: za predpredilnico, predilnico in sukalnico od 3.30 ure zjutraj do 14.30, za ostale pa od 6. do 10. ure.

Volitve sedanjega delavskega sveta v novembru 1979 leta. Volilni odbor v predilnici.

KAKO JE POTEKALA PREDVOLILNA DEJAVNOST?

Kandidate, o katerih smo razpravljali in jih na kandidacijskih konferencah določili za kandidatno listo, so pripravili izvršni odbori in konferenca sindikata, vendar smo imeli možnost sindikalne predloge na zborih oz. kandidacijskih konferencah sindikata še spremeniti ali dopolniti. Kandidati, za katere uvrstitev na kandidatno listo smo glasovali, so podpisali izjave in pristali na kandidaturo. Sindikalna

organizacija je svojo nalogo uspešno opravila in predala kandidatno listo volilni komisiji. Volilna komisija bo te dni, najmanj pa pet dni pred volitvami, objavila enotno listo kandidatov, o katerih bomo glasovali na volitvah. Oglejte si jo pred volitvami, ker je možno, da je predlog prvotne, ki jo je objavil sindikat pred zbori, na posameznih SDS doživel še kakšno spremembo.

VSAKA SAMOUPRAVNA DELOVNA SKUPINA IMA SVOJEGA DELEGATA V DELAVSKEM SVETU

Po določenih statuta ima vsaka SDS enega delegata za delavski svet, vendar vsi delavci delovne organizacije volimo delegate vseh samoupravnih delovnih skupin — ne samo svoje SDS. Sindikalna organizacija se je odločila, da je na kandidadni listi toliko kandidatov, kolikor je delegatov v delavskem svetu. Vsi delavci volimo tudi sedemčlanski odbor samoupravne delavske kontrole in 7-člansko disciplinsko komisijo (v kateri sta dva člana z liste občinske skupščine). Tudi za ta dva

organa je sindikalna organizacija predlagala toliko članov na kandidatno listo, kolikor se jih voli. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži zaporedna številka pred imenom tistih kandidatov, za katere se želi glasovati. Seveda pa se glasuje le o kandidatih, katerih imena so vpisana na glasovnici. Imena, ki jih volilci včasih sami dopišajo na volilne listke, se ne upoštevajo. Tudi prečrtane, počekane in prazne glasovnice so neveljavne in niso v posebno čast volilcem.

KATERI KANDIDAT BO IZVOLJEN?

Po naši kandidadni listi, na kateri je iz vsake SDS predlagan v delavski svet po en kandidat, toliko kot se jih voli, bo izvoljen tisti kandidat, ki bo dobil večino glasov vseh delavcev delovne organizacije (več kot polovico). Kaj bi bilo z delegati, ki ne bi dobili potrebne večine? Ne bodo izvoljeni. Sindikalna organizacija pa

morali ponovno na določen datum na volišče in glasovati o novo predlaganih kandidatih. To le za pojasnilo, čeprav je le malo možnosti, da bi se to zgodilo, saj smo lahko svoje predloge podali že na sindikalnih sestankih in kandidacijskih konferencah. Volilni postopek pa bi bilo treba tudi ponoviti, če bi prišlo na glasovanje manj kot polovica delavcev.

PRVA SEJA NOVOIZVOLJENIH ORGANOV

Volilna komisija bo po ugotovitvi volilnega izida, naslednji dan po volitvah, objavila v Informacijah poročilo o izidu volitev. Poročilo o volilnem izidu pa bo podala tudi na prvi seji novoizvoljenega delavskega sveta. Delavski svet bo na prvi seji izvolil tudi predsednika in namestnika predsednika, izvršilne organe ter komisije kot pomožne organe. Sedanja predsednica DS pa bo novemu delavskemu svetu podala tudi poročilo o delu DS v sedanjem mandatu ter o gospodarskem stanju delovne organizacije. Več o tem prihodnjich.

Naša prva naloga je, uspešna izvedba volitev.

M. K.

bo morala ponoviti celotni predvolilni postopek po tistih SDS, katerih delegat ne bi dobil potrebnega števila glasov in evidentirati nove delegate. Vsi delavci pa bi

PREDSEDNIKOM: DELAVSKEGA SVETA, ODBORA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE IN DISCIPLINSKE KOMISIJE, IZVRŠILNEGA ODBORA, ODBORA ZA STANOVANJSKA VPRAŠANJA, ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA, ŠTABA ZA CIVILNO ZAŠČITO IN KOMITEJA ZA SLO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO IN DRUGIM PREDSEDNIKOM ODBOROV IN KOMISIJ DELAVSKEGA SVETA!

22. novembra letos poteče mandat sedanjim samoupravnim organom. 13. novembra bodo izvedene volitve, predvidoma 23. novembra 1981 pa se bo na prvi seji konstituiral nov delavski svet in izvolil izvršilne organe in komisije DS.

Do 22. novembra 1981 trajajo mandati sedanjih samoupravnih organov in ti naj svoje delo do tega datuma tekoče opravljajo.

Na prvih sejah novoizvoljenih organov, bodo dosedanjí predsedniki podali novemu organu poročilo o dosedanjem delu, morebitnih nerešenih zadevah, o problematiki za bližnje obdobje, delavskemu svetu pa tudi o gospodarskem stanju delovne organizacije. Na ta način bo zagotovljeno nemotno nadaljevanje dela posameznih organov.

Kratka poročila bomo povzeli tudi v našem glasilu še pred prvimi sestanki in bodo s problematiko hkrati seznanjeni tudi ostali sodelavci.

Krediti za individualno gradnjo, adaptacijo in nakup stanovanj

Člani odbora za stanovanjska vprašanja so na seji dne 13.10.1981 razpravljali o prošnjah za kredite za individualno gradnjo, nakup stanovanj in adaptacijo. Razpis je bil objavljen v informacijah in v Predilcu in je trajal od 1. septembra do vključno 30. septembra 1981. V tem času je prošnje za kredite vložilo 46 prosilcev, od tega tudi dve mladi družini, za katere smo že ob razpisu namenili denarna sredstva v višini 700.000 din.

Sklep DS z dne 28.7.1981 je bil, da se kredit razpiše v višini 3.000.000 din, od tega 2.300.000 dinarjev za ostale delavce, 700.000 din pa za mladi družini (Slapničar Franc, Cirar Franc), katerima jamstvena pogodba poteče v letu 1982. Najnižja meja kredita, ki se dodeli posamezniku v letu 1981 pa je 50.000 din.

Delo odbora za stanovanjska vprašanja je bilo težko. Pred sejo so si ogledali vse novogradnje in pa tudi stanovanjske pogoje tistih, katerih še niso bili znani.

Člani odbora za stanovanjska vprašanja so se odločili, da bodo kredite dodeljevali strogo po kriterijih katere so določili in sicer so v prvi fazi vse prošnje ponovno pregledali in jih razporedili po fazah gradnje. Kajti v skladu z določili samoupravnega sporazuma o oddaji stanovanj in dodeljevanju kreditov za nakup in gradnjo stanovanj imajo prednost prosilci, ki imajo novogradnjo v višji fazi, za adaptacijo pa je možno dodeliti kredit le v primerih, ko prosilec pridobi nove stanovanjske površine ali se mu bistveno izboljšajo njegove stanovanjske razmere. Obvezno pa mora biti izdano gradbeno dovoljenje. **Za manjše adaptacije (ureditev kopalnice, napeljava vodovoda, ureditev sanitarij, boljša oprema prostorov) odbor ne more dodeliti posojila.**

I. FAZA: TEMELJI
II. FAZA: ZIDOVJE
III. FAZA: STREŠNA KONSTRUKCIJA S KRITIKO
IV. FAZA: PREDELNI ZIDOVJI
V. FAZA: INSTALACIJE
VI. FAZA: OBDELAVA STEN IN STROPOV
VII. FAZA: OBDELAVA TLAKOV

Člani odbora za stanovanjska vprašanja so že v prvi selekciji izločili vse tiste prošnje, katerih prosilci ne izpolnjujejo pogoje v skladu z določili samoupravnega sporazuma o oddaji stanovanj in dodeljevanju kreditov za nakup in gradnjo stanovanj Predilnice Litija in sicer:

— **Franciško Juvan** (adaptacija — novo streho, okna);

— **Ljudmilo Štampihar** (adaptacija — zamenjava ostrešja in kritine);

— **Cvetko Končina** (Novogradnja — samo izkopi in gradbeni material do III. faze);

— **Antona Končina** (novogradnja — nima urejene gradbene dokumentacije, material do III. faze);

— **Cveta Kos** (novogradnja — material do III. faze).

Pri nadaljnji selekciji so člani odbora za stanovanjska vprašanja izločili prošnje tistih prosilcev, ki imajo stanovanjski problem zadovoljivo rešen, naj si bo v novozgrajeni hiši ali v družbenem stanovanju;

— **Janezu Zagorcu** (urejeno stanovanje v novozgrajeni hiši);

— **Karlu Podkrajšku** (trisočno stanovanje, katerega ne bi izpraznil);

— **Pavlini Ajdnik** (eno-sobno stanovanje, kredit bi uporabila za prekritje novozgrajene, a še nedokončane hiše);

— **Silvi Potrpin** (urejeno stanovanje v novozgrajeni hiši);

— **Venu Pajerju** (kredit bi uporabil za dograditev stanovanja za mamo, s tem bi si sicer tudi sam uredil boljše stanovanje);

— **Jožetu Indofu** (urejeno stanovanje v novozgrajeni hiši);

— **Štefki Štampihar** (urejeno stanovanje v novozgrajeni hiši);

— **Francu Ceglarju** (stanovanje v novozgrajeni hiši);

— **Tonetu Boldinu** (stanovanje v novozgrajeni hiši).

Obravnavali so tudi prošnjo **Branka Poljšaka** za kredit za nakup dvosobnega stanovanja. Brane Poljšak je mlada družina, ki mu jamstvena pogodba poteče v letu 1985. Člani odbora za stanovanjska vprašanja so ugotovili, da bi bilo ugodno za delovno organizacijo, da bi problem mlade družine rešili, toda dejstvo, da je sredstev namenjenih za individualno gradnjo in nakup stanovanj malo, le 2.300.000 din, število prosilcev pa veliko, jih je privedlo do sklepa, da se mu ne odobri kredit za nakup stanovanja.

Prošnje **Drnovšek, Viktorja Žiberta in Jožeta Merčona** pa so izločili, upoštevali pa jih bodo v primeru, da bodo sredstva namenjena za kredite še ostala.

Vse ostale prošnje pa so po fazah gradnje razdelili v štiri skupine in sicer:

1. skupina (VII. faza)

Feliks Lovše
Franc Černe
Ivanka Hauptman
Stanislav Kastelic
Jože Prašnikar
Janez Škrabanja
Franc Šircelj
Marija Šircelj
Ivana Retar
Janez Grilj

2. skupina (VI. faza)

August Cirar
Irena Povšnar
Janez Železnik
Berta Kralj
Franc Potisek
Jože Prijatelj
Stane Firm
Marta Kotar
Jože Janež
Darinka Senica

3. skupina (V. faza)

Ludvika Petrič
Ana Bizjak
Leon Bizjak
Drago Resnik
Vida Gorenc

4. skupina (IV. faza)

Marija Anžur

Člani odbora za stanovanjska vprašanja so se odločili, da bodo kredit odplačevali po točkovnem sistemu v okviru posamezne skupine. Sredstva namenjena za kredit so razporedili po skupinah in sicer so za prvo skupino namenili 1.000.000 din, za drugo skupino 800.000 din in za tretjo skupino 300.000, ostalo pa za prošnje katere so izločili in za prosilke, v četrti skupini.

Po enakem postopku so dodelili kredit vsem prosilcem v tej skupini in sicer:

143.520,00 din zaokr. 140.000,00 din	Lovše Feliks	26 točk
99.360,00 din zaokr. 100.000,00 din	Franc Černe	18 točk
99.360,00 din zaokr. 100.000,00 din	Ivanka Hauptman	18 točk
55.200,00 din zaokr. 50.000,00 din	Stanislav Kastelic	10 točk
99.360,00 din zaokr. 100.000,00 din	Jože Prašnikar	18 točk
77.280,00 din zaokr. 80.000,00 din	Janez Škrabanja	14 točk
110.400,00 din zaokr. 100.000,00 din	Franc Šircelj	20 točk
110.400,00 din zaokr. 100.000,00 din	Marija Šircelj	20 točk
115.920,00 din zaokr. 120.000,00 din	Ivana Retar	21 točk
88.320,00 din zaokr. 90.000,00 din	Janez Grilj	16 točk

Člani odbora so pri zaokroževanju upoštevali višino dodeljenega kredita.

Pri točkovnanju posameznih prošenj so upoštevali točkovni sistem, katerega so sprejeli na predhodni seji in sicer so pogoje točkvali od 1–5, upoštevali pa so O OD na družinskega člana v letu 1980, višina že dodeljenega kredita (v PL in iz združenih sredstev), delovno dobo v PL, stanovanjske pogoje, mnenje komisije, ki si je novogradnjo ogledala.

A. OD V LETU 1980 na družinskega člana

nad 5.260,20 din	1
od 4.383,50 — 5.260,20 din	2
od 3.506,80 — 4.383,50 din	3
od 2.630,10 — 3.506,80 din	4
do 2.630,10 din	5

B. STANOVANJSKI POGOJI (v skladu s točkovnim sistemom o oddaji stanovanj)

	točke
do 70 točk	1
od 70 do 100 točk	3 251
100 do 130 točk	3
od 130 do 160 točk	4
nad 160 točk	5

C. DELOVNA DOBA V PL

	točke
od 0 do 5 let	1
od 5 do 10 let	2
od 10 do 15 let	3
od 15 do 20 let	4
nad 20 let	5

D. VIŠINA ŽE DODELJENE KREDITA (v PL in iz združenih sredstev)

	točke
nad 150.000 din	1
od 100.000 — 150.000 din	2
od 50.000 — 100.000 din	3
do 50.000 din	4

E. MNENJE KOMISIJE

od 1–5 točk

V prvi skupini je bil skupni seštevek točk vseh prosilcev 181, torej je vrednost točke din 5.520,00. Na podlagi vrednosti točke so izračunali kredit posameznemu prosilcu.

Primer:

Tov. **Feliks Lovše** je v skupnem seštevku dosegel 26 točk (5 glede na OD, 3 glede na že dodeljen kredit, 4 za delovno dobo v PL in 4 žena za delovno dobo v PL, 5 na stanovanjske pogoje in 5 po mnenju komisije).

26 točk × 5.520,00 = 143.520 din

zaokroženo 140.000 din

V drugi skupini je bil seštevek točk 161, torej je vrednost točke 4.900,00 din. Po istem postopku so dodelili kredit prosilcem v tej skupini in sicer:

83.300,00 din zaokr.	80.000,00 din	Avgust Cirar	17 točk
73.500,00 din zaokr.	70.000,00 din	Irena Povšnar	15 točk
83.300,00 din zaokr.	80.000,00 din	Janez Železnik	17 točk
68.600,00 din zaokr.	70.000,00 din	Berta Kralj	14 točk
88.200,00 din zaokr.	90.000,00 din	Franc Potisek	18 točk
68.600,00 din zaokr.	70.000,00 din	Jože Prijatelj	14 točk
98.000,00 din zaokr.	100.000,00 din	Stane Firm	20 točk
68.600,00 din zaokr.	70.000,00 din	Marta Kotar	14 točk
93.100,00 din zaokr.	90.000,00 din	Jože Janež	19 točk
98.000,00 din zaokr.	100.000,00 din	Darinka Senica	20 točk

V tretji skupini je bil seštevek vseh točk 75, torej je vrednost točke 4.000,00 din. Po istem postopku so dodelili kredit prosilcem v tej skupini in sicer:

60.000,00 din	60.000	60.000,00 din	Ludvika Petrič	15 točk
64.000,00 din zaokr.	60.000,00 din	Ana Bizjak	16 točk	
52.000,00 din zaokr.	50.000,00 din	Leon Bizjak	13 točk	
80.000,00 din	80.000,00 din	Drago Resnik	20 točk	
44.000,00 din zaokr.	50.000,00 din	Vida Gorenc	11 točk	

Ostala sredstva pa so razdelili:

Marija Anžur	50.000,00 din	(v četrti skupini)
Franc Drnovšek	50.000,00 din	(predvsem upoštevali njegovo bolezen)
Viktor Žibert	50.000,00 din	(oba zakonca zaposlena v PL)
Jože Merčon	50.000,00 din	(z adaptacijo bo pridobil dodatne prostore, oba zakonca zaposlena v PL)

Po končanem postopku so člani odbora za stanovanjska vprašanja ponovno preverili prošnje vseh prosilcev, posebno tistih, katere so izločili v prvi in drugi selekciji.

Vsak prosilec, ki meni, da je po samoupravnem sporazumu upravičen do posojila in vsak prosilec, ki mu je odbor kredit odobril, lahko ugovarja z zahtevkom za varstvo pravic, ki

mora biti utemeljen in naslovljen na delavski svet delovne organizacije. Odbor bo vse zahteve pregledal.

Po obravnavi zahtevkov odbor odstopi ves nadaljni postopek v zvezi s krediti banki. Prosilec sklone kreditno pogodbo z banko. Odplačilna doba posojila, ki je dodeljeno delavcu, je odvisna od višine posojila in od povprečnega OD na člana družine prosilca v primerjavi s povprečnim mesečnim OD na zaposlenega v gospodarstvu SR Slovenije v letu 1980.

Kadar delavec proda stanovanje ali hišo oz. zgradbo za katero je potrebno odplačevati kredit, mora prodajalec vrniti celotni znesek v roku 15 dni, kolikor ni delavski svet določil daljši rok na podlagi prošnje prizadetega delavca. Tudi če delavec izgubi lastnost delavca v delovni organizaciji pred potekom 10 let delovne dobe in jo pridobi v drugi delovni organizaciji, mora v roku, ki ga določi banka v dogovoru z delovno organizacijo, vrniti kredit banki. V izjemnih primerih lahko delavski svet odloži vrnitev.

Odbor se lahko dogovori z delovno organizacijo, kjer se je delavec zaposlil, da ta v celoti povrne kredit banki, odbor pa določi novega nosilca. Če delovna organizacija, kjer je de-

lavec pridobil lastnost delavca v združenem delu, ne povrne kredita, mora ustrezna služba Predilnice Litija posredovati banki podatke, kam je delavec odšel, da bo ta še naprej bremenila njegove osebne dohodke.

Vsi delavci, katerim je bil kredit dodeljen, kot tudi tisti, katerim kredit ni bil dodeljen so bili pisмено obveščeni o sklepu odbora, kot obrazložitev pa so prejeli zapisnik odbora za stanovanjska vprašanja.

Proti sklepu odbora za stanovanjska vprašanja se lahko delavci pritožijo v roku 30 dni na delavski svet delovne organizacije.

Morebitne pritožbe oddajte v kadrovske splošnem sektorju Predilnice Litija najkasneje do vključno 15. novembra 1981 pri tov. Vlasti Grom.

V. G.

NADURE V 3. TROMESEČJU

PRIMERJAVA PO TROMESEČJIH:

1. tromesečje: 407 delavcev je opravilo 5.521 nadur, izplačilo v brutto din 653.432,95.
2. tromesečje: 199 delavcev je opravilo 2.650 nadur, izplačilo v brutto din 326.260,30.
3. tromesečje: 123 delavcev je opravilo 1.398 din, izplačilo v brutto din 170.245,35.

PROIZVODNI SEKTOR

čistilnica: za nadomeščanje RD, B in sortiranje odpadkov,
mešalnica: nastavitev strojev in odpravljanje okvar, ter delo na dan proslave tovarniškega praznika,
mikalnica: nadomeščanje RD in B, čiščenje odsesovalnih kanalov in delo na dan proslave,
predpredilnica: nadomeščanje RD in B, ter delo na dan proslave,
predilnica, sukalnica in efektna sukalnica — prav tako za nadomeščanje rednih in bolniških dopustov,
vlagalnica: nadurno delo zaradi povečanih zalog preje za previjanje,
admin. delavci proizvodnega sektorja: za sortiranje bombaža in za redno dežurstvo.

SEKTOR VZDRŽEVANJA:

zidarska skupina: za pripravo in ureditev prostora za proslavo na Bogenšperku in dežurstvo dne 4. in 5. septembra,
remont predpredilnice: za nujna popravila kompresorjev in popravila flyerjev,
remont mikalnice: popravila po požaru ter večjega loma, ki je nastal v mesecu septembru,
montažna skupina: za razna nujna popravila, ki jih je bilo treba opraviti ob prostih sobotah,

POROČILO O OPRAVLJENIH NADURAH V TRETJEM TROMESEČJU 1981

Sektor - oddelek	J u l i j		A v g u s t		S e p t e m b e r	
	štev. oseb	štev. nadur	štev. oseb	štev. nadur	štev. oseb	štev. nadur
PROIZVODNI SEKTOR						
čistilnica	3	32	2	22	1	12
mešalnica	-	-	1	15	4	10
mikalnica	-	-	-	-	1	6
predpredilnica	2	42	2	31	4	34
predilnica	-	-	2	5	1	16
sukalnica	1	7	3	19	1	10
efektna sukalnica	2	38	1	32	3	40
vlagalnica	2	8	6	63	4	56
administr. delavci	2	13,5	1	2	-	-
S k u p a j	12	140,5	18	189	19	184
SEKTOR VZDRŽEVANJA						
mehanična delavnica	-	-	1	5	-	-
zidarji	-	-	-	-	2	33
remonti:						
- predpredilnice	1	4	1	14	2	16
- mikalnice	-	-	3	12	3	19
- montažna skupina	4	26	4	36	5	31
- predilnice	2	13	3	24	1	6
- sukalnice	4	13	3	85	2	32
- sintetične	5	16	2	13	-	-
- klima	7	183	6	130	6	79
kotlarna	-	-	-	-	2	49
administr. delavci	2	3	-	-	1	2
S k u p a j	25	290	25	328	24	267
KOMERCIJALNI SEKTOR						
skladišče, zabojska	9	193	9	125	9	148
administr. delavci	2	10	1	2	1	2
S k u p a j	11	203	10	127	10	150
KADROVSKO-SFLOŠNI S.						
gasilci	5	106	-	-	5	191
šofer	1	37	1	25	1	73
administr. delavci	1	2	2	4	-	-
S k u p a j	7	145	3	29	6	264
FINANČNI SEKTOR						
OBRAZLOŽITELNI PREH.	1	2	-	-	-	-
POČITNIŠKI DOM	1	10	1	21	14	270
	1	24	1	16	-	-
S k u p a j	58	814,5	58	710	73	1135

remonti predilnice bombaža, predilnice sintetike in sukalnice: za nujna popravila okvar ter popravila in pregled kompresorjev ob prostih sobotah, nedeljah in popoldanskem času,

kotlarna: za pripravo kotla za začetek kurilne sezone in za dežurstvo na dan proslave tovarniškega praznika.

KOMERCIALNI SEKTOR:

transportni delavci in zabojarja: za razkladanje in skadiščenje surovin ob sunkovitih dobavah, za nadomeščanje delavcev v času RD in B,

administrativni delavci: za kompletiranje izvozne dokumentacije in za nadomeščanje rednega dopusta.

FINANČNI SEKTOR:

za redno dežurstvo

KADROVSKO SPLOŠNI SEKTOR:

gasilci: v juliju so imeli gasilci nadure zaradi medsebojnega nadomeščanja v času dopustov in za nadomeščanje kurirja. V septembru so bile nadure opravljene za čuvanje prireditvenega prostora na Bogenšperku (namesto DO Varnost),

šofer: nadure je imel za vožnje gl. direktorja v popoldanskem in večernem času,

administrativni delavci: za redno dežurstvo.

OBRAT DRUŽBENE PREHRANE:

v juliju in avgustu za delo ob sobotah, ko tovarna obratuje, v septembru pa za delo pri pogostitvi upokoencev.

POČITNIŠKI DOM:

nadure je opravila točajka, ker je sama delala pet dni po ves dan, zaradi odsotnosti druge točajke.

ČEPRAV JE BILA V TRETJEM TROMESEČJU IZKORIŠČENA GLAVNINA REDNEGA DOPUSTA, JE NADURNO DELO ŠE NADALJE V UPADANJU, KOT JE RAZVIDNO IZ PRIMERJAVE POD TABELO. VSEKAKOR JE TO REZULTAT BOLJŠE ORGANIZACIJE DELA, BOLJŠEGA IZKORIŠČANJA DELOVNEGA ČASA IN BOLJ NAČRTNEGA RAZPOREJANJA DOPUSTOV.

MDA KRAS '81

Brigadirji na MDA »Kras 81«

Tudi letošnje leto se je MDB Franc Rozman-Stane udeležila republiške mladinske delovne akcije »Kras 81«.

Bili smo v prvi izmeni in to od 7. 6. 1981 do 27. 6. 1981,

skupaj z MDB »I. inženirska VII. korpusa« Ljubljana-center. Delali smo vodovod med vasmi Hudi log in Sela na Krasu. Vodovod poteka vzdolž vaške ceste. Delo na delovišču

IN MEMORIAM

Poslovilne besede niso nikoli lahke, posebno še, ko se poslavljamo od sodelavcev, ki jih je usoda tako kmalu iztrgala iz naše sredine. Zapustil nas je Miro Tišler.

Pred 46 leti se je rodil v Litiji, v delavski družini. Njegov oče in mati sta bila predilniška delavca, prav tako tudi brat in sestra. Za zaposlitev v »fabriki« se je odločil tudi on. Leta 1951 se je zaposlil v oddelku predpredilnice. Že zelo mlad je spoznal, kaj je trdo delo. Izobraževal se je v tekstilni stroki in leta 1959 uspešno opravil izpit za delavca tekstilne stroke. Od posluževanja mikalnikov je napredoval za brusača, nato za vodjo česalnice in nazadnje za mojstra predpredilnice.

Njegov delovni in življenjski elan sta bila neizčrpna. Že zelo kmalu je spoznal, da je za gradnjo socialistične družbe treba storiti nekaj več. Že leta 1963 je stopil v vrste zveze komunistov. Zavzemal se je za napredek tovarne in cele družbe. Njegovo vključevanje v samoupravljanje v delovni organizaciji je bilo bogato in plodno. Zaupano mu je bilo tudi vodstvo samoupravnih organov in sodelovanje v prenekaterih odborih in komisijah.

Vsi smo vedeli, da njegova življenjska pot ni bila lahka. Tegobe, ki jih prinaša življenje je herojsko premagoval. Vedeli smo za njegove težke trenutke, vendar ga o tem nismo spraševali. Znal je premagovati samega sebe. Poznali smo ga in ohranili ga bomo v spominu kot veselega, tovariškega in nesebičnega.

Kdo od nas je pričakoval, da se po praznovanju 95-letnice naše delovne organizacije ne bo več vrnil med nas. V oddelku predpredilnice je ostala praznina. Spremljali smo potek njegove zahrbtni bolezni in si vsi v srcu želeli, da bi tudi tokrat premagal samega sebe tako, kot je to storil že večkrat v svojem kratkem a z grenkimi in radnostnimi izkušnjami bogatem življenju.

V zadnjih, najtežjih trenutkih so mu najdražji stali ob strani in mu vlivali upanja, ki ga je tako močno potreboval. Njegova edina in zadnja skrb je bila prav gotovo njegov najmlajši sin Klemen. Zavedal se je, da bo njegovo življenje brez očeta težko. Veliko je bilo herojev, herojev v vojni, herojev v miru, toda naziv heroj-oče, pa bi zaslužil on.

Zahvaljujemo se mu za prispevek, ki ga je s svojim delom dal k razvoju naše delovne organizacije in za njegovo skrb za boljši jutri nas vseh.

Ostal nam bo v trajnem spominu kot dober, nesebičen in nadvse tovariški sodelavec.

Vera Bric

je bilo zaradi naše nepopolne brigade organizirano tako, da smo se brigadirji medsebojno dogovorili za skupinsko normo in smo delo tudi skupno opravljali. Običajno smo se delili na posamezne skupine odvisno od zahtev po uspešnem napredovanju del.

Sodelovanje z glavnim izvajalcem je bilo tudi zelo dobro, tako da so se vse delovne operacije odvijale nemoteno, problemi pa sproti odpravljali v obojestransko zadovoljstvo. Delovišča so bila zelo dobro pripravljena, saj so prej minirali in tudi strojno izkopali veliko materiala in tako omogočili, nam brigadirjem, lažje delo. Z orodjem smo bili

zadovoljivo opremljeni. Enako velja tudi za zaščitna sredstva.

Življenje v naselju je bilo prelepo. Naseljeni smo bili v Kostanjevici na Krasu. Vsak brigadir je imel možnost, da se je lahko vpisal v kak krožek. Npr.: foto krožek, prva pomoč, sodniški krožek itd. Hrana je bila zelo dobra. Hodili smo tudi na kulturne prireditve v Novo Gorico.

Iz naše tovarne smo bili štirje brigadirji: Roman Čož, Joži Obolnar, Emil Lapornik in Ivan Žičkar. Emil Lapornik je bil udarnik. Lahko bi še kaj napisal, toda težko je spraviti vse spomine na en kos papirja.

I. Žičkar

Ob mesecu boja proti alkoholizmu

Tu je mesec november, čas grozda in trgatve, čas, ko zori vino. Z njim bomo slavili praznike, svatbe, rojstne dneve, sklepali pogodbe ali žalovali na sedminah. Pili bomo alkohol kot zdravilo zoper zobobol, želodčne ali srčne težave, sredstvo za boljši apetit.

Tak odnos do alkohola ni nič novega, temveč ima svoje korenine v davni preteklosti, ko je vino postalo simbol zmaga in porazov in si utrla pot celo v verske obrede. To se prenaša iz roda v rod. Na žalost pa sta se, poleg dopustnih okvirov neškodljivega uživanja, rodila tudi zloraba alkohola in alkoholizem.

Kaj je alkoholizem

Že dolgo priznavamo, da je alkoholizem bolezen in alkoholik bolnik. Do razvoja bolezni pride zaradi dolgotrajnega in prekomernega uživanja alkoholnih pijač. Tako postane alkoholik telesno in duševno odvisen od alkohola. Posledice obolenja pa se odražajo tudi na socialnem področju, v službi in družini. Vendar alkoholik ni bolnik, ki mora v posteljo in potrebuje nego in počitek.

Duševna odvisnost

Nekateri se branijo: »Nisem alkoholik, tudi 14 dni in več lahko zdržim brez alkohola.« (prva zmeta)

Res je, ne pijejo vsak dan. Ko pa začnejo, ne znajo pravočasno prenehati in se napijejo do onemoglosti. Pravimo, da ne poznajo več prave mere oziroma da pijejo po tipu izgube kontrole.

Sposobnost organizma, kako prenaša alkohol, imenujemo toleranca. Ta v začetni fazi alkoholizma narašča. Pravimo, da ga človek vedno več »nese«. V končni fazi alkoholizma toleranca pada, kar se odraža v tem, da se pijanost pojavi že po majhnih količinah zaužite alkoholne pijače. Večkrat slišimo: »Nisem alkoholik, saj ga malo pijem. Po dveh kozarcih vina sem že pijan...« (druga zmeta). V resnici gre za alkoholika, ki mu je zaradi telesnega propada padla toleranca.

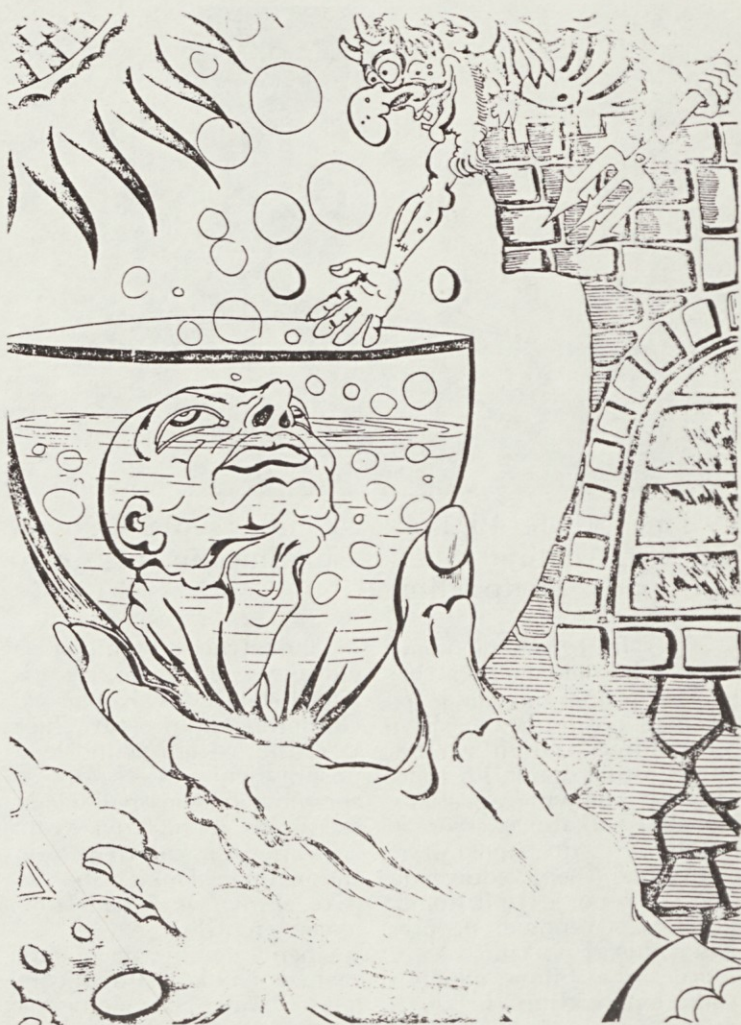
Telesna odvisnost

Kadar bolnik zaradi kakršnihkoli razlogov v organizem ne dobi potrebne količine alkohola, postane nemiren, boli ga glava, slabo se počuti, poti se in tresejo se mu roke. Te znake imenujemo abstinenčne simptome. Veliko alkoholikov pravi: »Pijača ni problem, slabe živce imam, zato se tresem« (tretja zmeta). Šilce na tešče hitro pomaga. Roke se umirijo, živčnost izgine. Ta vrsta alkoholikov pije vsak dan. Alkoholizem nastaja torej skozi proces, ki ga lahko razdelimo v več obdobjih in faz. Problem alkoholizma je tudi v tem, da ne prizadene samo bolnika, temveč tudi ljudi, ki živijo z njim.

Iz vseh teh razlogov je zdravljenje potrebno čimprej. Vendar pa zdravil proti alkoholni zasvojenosti ni. Potrebna je sprememba alkoholikovega vedenja in navad. Postati mora bolj samostojen, aktivnejši; življenje si mora urediti tako, da bo živel v skladu s seboj in s svojim okoljem. To pa lahko doseže samo z lastnim naporom in aktivno vključitvijo v eno od oblik zdravljenja. Pri zdravljenju pa morajo sodelovati tudi tisti, ki z njim živijo ali delajo — družina in sodelavci.

Ob vrnitvi z zdravljenja ga ljudje velikokrat silijo s pijačo, češ: »En kozarček ti ne bo škodil, kakšna reva si, ko si ne upaš...« Takrat se mora soočiti z resnico, da zmernega pitja za bivšega alkoholika ni.

dr. Janez Mervič
Zdravstveni dom
Ljubljana
Služba za napredek
zdravstvenega varstva

Poroča delegat SIS za komunalne storitve

GRADNJA VODOVODA REKA GOZD – LITIJA

Izvršni odbor Samoupravnne komunalne skupnosti občine Litija je na več zadnjih sejah razpravljal o problematiki pri gradnji novega vodovoda iz Reka Gozd. Razprave so potekale zaradi zagotovitve finančnih sredstev za prekoračitve pri investiciji in trenutni ustavitvi del. Ocenil je, da bodo skupne prekoračitve v višini 11.146.000 din nad pogodbeno vrednostjo.

Do prekoračitve investicije je prišlo, čeprav je komunalna skupnost že pred pričetkom gradnje povečala predračunsko vrednost za 7.618.536 din, za morebitna dodatna dela in podražitve ter druge stroške, in da niso bila izvršena dela na regulaciji potokov ob zajetjih v višini 6.000.000 din.

Če seštejemo prej navedene vrednosti vidimo, da znašajo realne prekoračitve

od ponudbenega predračuna izvajalca del 24.764.536 dinarjev. Od tega 17.764.536 dinarjev zaradi dodatnih in več del, 7.000.000 din pa ocenjujejo podražitve.

Za prekoračitev investicije zaradi več del je vplival delno tudi investitor, saj je med gradnjo povečal obseg del za ureditev ceste do zajetij, naročil izgradnjo cevovoda za visoko cono v Šmartnem in izdelavo podzemnega katastra, kar vse

skupaj znese okrog 2 milijona 500.000 din. Vsa ostala dodatna dela in več dela pa so nastala predvsem zaradi pomanjkljivo izdelanega projekta, saj v predračunu ni bila predvidena cela vrsta del, ki so pri sami gradnji vodovoda morala biti opravljena.

V letošnjem letu nima komunalna skupnost na razpolago nikakršnih sredstev za pokritje prekoračitev investicije in je o navedeni problematiki seznanila tudi izvršni svet skupščine občine Litija. Sklican je bil sestanek vseh udeležencev pri investiciji in to: območne vodne skupnosti Ljubljana—Sava, izvajalca del VGP Ljubljana TOZD Hidrogradnje, projektanta, Ljubljanske banke, Stanovanjsko komunalne banke (Nadaljevanje na 10. strani)

UPOKOJILI STA SE

Dne 30. 9. 1981 sta sklenila svoja delovna leta tov. Amalija Janež iz sukalnice in tov. Angela Kopač iz predpredilnice.

Tov. **Janeževa** ni dopolnila 35 let delovne dobe, ker je bila primorana, da je po dveh in pol letih zaposlitve v predilnici, zaradi varstva otrok ostala doma. Po 16 letih se je ponovno zaposlila v oddelku sukalnice, kjer je ostala vse do upokojitve.

»V službo sem vedno rada hodila. Lepo je tudi doma, ker te čas venomer ne preganja, nekaj pa kjub vsemu moti, saj je bilo v oddelku tudi lepo, kljub težkemu delu.« je na našem razgovoru smeje pripovedovala tov. Janeževa. Ne, doma ji ne bo dolgčas. Pazila bo vnuka pa tudi gospodinjala bo svoji in hčerkinji družini.

Izmenko delo je ni nikoli motilo. Rada je delala na izmeni. Iz tedna v teden je bil ritem življenja drugačen, vendar je to ni nikoli utrujalo. Pravi, da mora človek vedno delati, sicer bi bilo življenje preveč dolgočasno in enolično.

Tov. **Kopačeva** pa je dopolnila 35 let delovne dobe, vendar samo zadnjih sedem v Predilnici, v oddelku predpredilnice, kjer je bila čistilka. Najdlje je bila zaposlena v Iskri v Kranju in nato v strojni tovarni v Trbovljah.

»Nikoli si nisem mislila, da bom svoja leta dopolnila ravno v Predilnici. Še ko sem z vlaka opazovala tovarno, sem bila prepričana, da v njej ne bi mogla delati, ker je preveč prahu in se kadi. Vajena sem bila stroj-

ne industrije. Potem pa se človek vsega privadi,« je pripovedovala tov. Kopačeva. Garderobe in prostori, kjer je čistila, so bili vedno lepo pospravljeni. Večkrat se spomni, kakšen red vlada sedaj, ko je ni. Ima svojo garsonjero, s katero je zelo zadovoljna. Dokler bo še tako zdrava, jo 5. nadstropje ne bo motilo.

Obema želimo, da bi svoj zasluženi pokoj čim dlje in lepo uživali. Nasvidenje na praznovanju 96-letnice obstoja in dela Predilnice.

V. B.

GRADNJA VODOVODA REKA GOZD—LITIJA

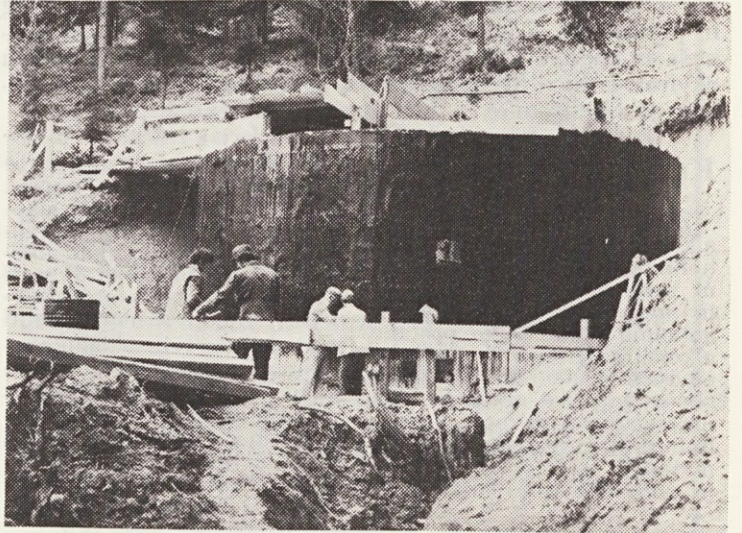
(Nadaljevanje z 9. strani)

Ljubljana, izvršnega sveta in samoupravnega komunalne skupnosti občine Litija. Na sestanku smo se dogovorili, da naj komunalna skupnost najame premostitveni kredit pri Ljubljanski banki, Stanovanjsko komunalni banki Ljubljana v višini točno ugotovljenih prekoraitv. Del kredita se bo skušal vrniti z dotacijo Območne vodne skupnosti, pri rebalansu plana za leto 1981, drugače pa s planom za leto 1982. Ostali del kredita pa bo vrnila komunalna skupnost iz lastnih sredstev v letu 1982.

Le z zagotovitvijo sredstev za pokritje prekoraitv bo lahko komunalna skupnost podpisala aneks k osnovni pogodbi z izvajalcem del. Izvajalec del pa bo lahko nadaljeval z končnimi deli, tako da bi voda čim prej pritekla v Litijo.

Posledice zagotavljanja finančnih sredstev za prekoraitve pa bo čutiti predvsem v naslednjem letu, saj komunalna skupnost ne bo imela sredstev za komunalno opremljanje stavbnih zemljišč.

Marjan Sonc

Nadrezervoar na Sitarjevcu med gradnjo. Omogočal bo nemoteno oskrbo z vodo višjih predelov na Graški Dobravi in Cerkovniku.

HUMOR

ZA PRAZNIK

Mož je ženo za praznik povabil v hotel, kamor je zahajal vsak večer. Ko prideta do vratarja, ta reče: — O, dober dan, gospod Košir! Žena debelo pogleda, pa si misli: danes, ko je praznik, vendar ne bom dvigala prahu.

V restavraciji pravi natakar: — O, dober večer, gospod Košir! Kam boste pa danes sedli? Žena je spet tiho. Ko sedeta, se možu približa stripizeta in pravi: — O, gospod Košir, mi danes ne boste odpeli nadržka? Ženi je bilo to dovolj in je odšla iz hotela. Mož je odšel za njo in, ko je ni mogel pregovoriti, da bi se vrnila, naroči taksi, ki naj ju odpelje domov. V taksiu sta se kar naprej prepirala. Tega prepira je bilo tudi taksistu dovolj, obrnil se je nazaj: — Ali ne, gospod Košir, take tečke pa še nisva nikoli peljala domov?

NEDELJA, JE NEDELJA

Na obisku v Angliji opazi turist na neki farmi, da imajo ločeno peteline in kure. — Čudno, pravi gospodarju, zakaj imate ločeno zaprte kokoši in peteline? — To je samo danes, ker je nedelja in ob nedeljah se pri nas nič ne dela, mu razloži farmar.